

Кужель В. М.,

канд. екон. наук, доцент
кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «Київський національний
економічний університет
імені Вадима Гетьмана»

Kuzhel Vyacheslav,

PhD, docent of Enterprise
Economics Department
Kyiv National Economic
University named after Vadym
Hetman

**СПЕЦИФІЧНІ РИСИ
ТА СФЕРА ІНТЕРЕСІВ
БІЗНЕС-АНГЕЛІВ НА РИНКУ
ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ**

**SPECIFIC FEATURES
OF THE AREA OF INTEREST
OF BUSINESS ANGELS TO
VENTURE CAPITAL MARKET**

Визначено характерні риси бізнес-ангелів і сферу їх інтересів на ринку венчурного капіталу. Обґрунтовано важливість діяльності бізнес-ангелів для розвитку економіки.

Characteristic features of business angels and the scope of their interests in the venture capital market. Proved the importance of business angels for economic development.

Вітчизняним молодим компаніям у період спаду складніше знаходити фінансові ресурси, оскільки інвестиційні фонди почали обережніше вкладати кошти. З іншого боку, криза залучила багато «ангельських» інвестицій у галузь, так як альтернативні варіанти (земля, нерухомість, фондовий ринок) стали більш ризикованими, менш дохідними і ліквідними. Останньою надією підприємця, коли відмовляють інституційні венчурні компанії, стають бізнес-ангели.

Бізнес-ангел (англ. business angel) — це приватний інвестор, який вкладає особисті кошти в ризиковані проекти (наприклад, приватні підприємства на ранній стадії розвитку або інноваційні ідеї з мінімальним техніко-економічним обґрунтуванням), як правило, без надання будь-якої застави [1, с. 37].

Поняття «бізнес-ангел» прийшло до нас із Силіконової долини, його походження пояснюється тим, що окрім нього ніхто не стане вкладати гроші в ризиковані проекти, тим самим рятуючи молодих підприємців і їх проекти від фінансової загибелі.

Фактично бізнес-ангели є «неформальними» представниками інституційного ринку венчурного капіталу та в той же час забезпечують удвічі більші обсяги фінансування у порівнянні зі своїми «формальними» конкурентами. Крім того, цінність такої конкуренції на венчурному ринку капіталу чинить позитивний вплив як на розвиток мікро- та малого бізнесу, так і на розвиток економіки в цілому.

Аналіз наукових джерел дозволив виокремити специфічні риси бізнес-ангелів ті сфери їх діяльності [2, с. 29—37; 3, с. 79]:

- фактично будь-яка галузь економіки може стати місцем появи бізнес-ангелів, а залежно від потенціалу зростання конкретної галузі — «концентрація» бізнес-ангелів може зростати в рази;

- «високий ризик — висока привабливість» — залежність, що визначає активність бізнес-ангелів, бо в одному з десяти випадків — значний ризик покривається й значними «дивідендами». Саме тому, вони не бояться вкладати кошти, наприклад, в технологічні компанії, яким генетично притаманний високий ризик;

- бізнес-ангели більш гнучкі та швидкі у прийнятті фінансових рішень, ніж венчурні капіталісти;

- бізнес-ангели, в більшості випадків, дають початкові фінансові ресурси достатні для запуску підприємств, що знаходяться на самому початковому етапі свого розвитку;

- початкові обсяги інвестицій бізнес-ангелів у переважній більшості це еквівалент 70—150 тис. дол. США, а в окремих випадках, верхня межа може становити 1 млн дол. США;

- фінансування підприємства бізнес-ангелом збільшує вартість і підвищує його привабливість в очах інших потенційних інвесторів і фінансистів. Реальне інвестування з боку «ангела» автоматично підвищує ступень довіри до підприємства та ймовірність отримання фінансування від венчурних капіталістів;

- безцінним «нематеріальним активом» нового підприємства є знання, досвід і зв'язки бізнес-ангела;

- фінансовий ринок бізнес-ангелів географічно більш широкий, ніж ринок венчурного капіталу, а тому місце їх розташування не прив'язано до бізнес-центрів і мегаполісів;

- в одного новоствореного підприємства може бути кілька бізнес-ангелів.

Найвідомішим прикладом успішних проектів бізнес-ангелів у світі є інвестиції в компанію «Apple». Вклавши в неї 91 тис. дол., інвестор отримав 154 млн дол. У 26 млн дол. перетворилися 100 тис., інвестовані Томасом Албергом у компанію «Amazon». У 42 млн фунтів — 4 тис. (!), вкладені в «Боді шоп» Яном МакГлінном [2, с. 20]. Перелік можна продовжувати, однак фактом є те, що кошти, отримані бізнес-ангелами при виході з успішних проектів, перевищили початкові вкладення більш ніж у 1000 разів.

Бізнес-ангели для «новоспечених» підприємців дають їм надію на реалізацію, на перший погляд, провальних проектів. Їх існування є рятівною соломинкою для ідей, які на початкових ста-

діях, за звичайних обставин, — приречені на загибель. Вони заповнюють ту прогалину, що виникає між ідеєю і традиційними інституційними венчурними компаніями.

Таким чином, бізнес-ангели — є життєво необхідним елементом у складній «формулі життя» економіки. Своєю діяльністю вони забезпечують її розвиток: підтримують сумнівні ідеї, дають дорогу новим геніям, які дарують світу продукти та послуги, що змінюють спосіб життя або навіть мислення.

Література

1. Бизнес-ангелы и венчурное инвестирование в России // РЦБ. — № 2. — 2007. — С. 37—38.
2. Брайан Хилл, Ди Пауэр. Бизнес-ангелы. Как привлечь их деньги и опыт под реализацию своих бизнес-идей // Эксмо. — 2008. — 496 с.
3. *Оснабрюгге М. В., Робинсон Р. Дж.* Инвестиции от ангелов. — М., 2000.

Лісніченко О. О.,
аспірантка кафедри економіки підприємств,
Донецький національний
університет економіки і торгівлі
ім. М. Туган-Барановського,
Україна

РОЗВИТОК УПРАВЛІНСЬКИХ КОНЦЕПЦІЙ ФОРМУВАННЯ ВАРТОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Визначено базові положення та особливості практичного використання управлінських концепцій формування вартості підприємства.

Lisnichenko O. O.,
graduate student of economy
of enterprises department of
Donetsk National University
of economy and trade after
M.Tugan-Baranovskyi, Ukraine

DEVELOPMENT OF MANAGEMENT CONCEPTS OF FORMING THE ENTERPRISE VALUE

The base position and features of practical using the management concepts of forming the enterprise value are defined.

Формування, оцінювання та управління вартістю підприємства, нерозривно пов'язаний з якістю та ефективністю даного процесу. Управління, засноване на вартісному підході є в певному значенні дуальною процедурою: з одного боку, результати оцінки вартості необхідні для аналізу економічних результатів діяльності підприємства, з іншого — скореговані за наслідками оцінки управлінські стратегія і процедури цілеспрямовано впливають на вартість компанії. І цей процес нескінченний (принаймні, у ме-